

ROZWIÓJ

DZIENNIK NIEZALEŻNY OD ZADNEJ PARTJI.

Poniedziałek, dnia 17 marca 1924 r.

TELEFONEM Z WARSZAWY

PRZYJECIE NA CZĘŚĆ POSŁA WŁOSKIEGO,

*) Dd. 16 bm. Minister Grabski wydał przyjęcie na cześć posła włoskiego z okazji dościsła do skutku pożyczki włoskiej.

PODROŻ INSPEKCYJNA MINISTRA GEN. SIKORSKIEGO.

*) Minister spraw wojskowych gen. Sikorski wyjechał w dniu dzisiejszym w podróż inspekcyjną na kresy wschodnie.

REDUKCJA URZEDNIKÓW.

*) 16 bm. Dzienniki podają że na wniosek Nadzwyczajnego Komisarza Oszczędnościowego iż z dniem 1 lipca zredukowane zostanie 70 tysięcy pracowników państwowych czyli 16 proc. ogólnej liczby. Redukcja stoi w związku z generalną reorganizacją niektórych ministerstw i łączeniem kilku działów administracyjnych w jeden.

TELEGRAMY.

PARLAMENT RUMUNSKI SKŁADA HOŁD FRANCJI.

BUKARESZT 16,3 (PAT) Na piątkowym posiedzeniu izby przedstawiciele rządu złożyli hołd izbie francuskiej oraz premierowi Poincare z powodu ratyfikacji konwencji 29 października 1922 roku

w sprawie Besarabii

między Rumunią, Francją, Anglią, Włochami i Japonią. Minister finansów przyłączył się w imieniu rządu do tej manifestacji, stwierdzając, że głosowanie w izbie francuskiej, nad projektem ustawy o ratyfikacji wzmiankowanej konwencji oraz przemówienie w izbie francuskiej, wygłoszone przy tej okazji przez Poincarego, są dowodem wobec całego świata, że Besarabia należy do Rumunii.

Prezydent izby oświadczył, że gest francuski jest dowodem przyjaźni Francji dla Rumunii. Francja może być pewna, mówił dalej, większości Rumunów, posiadających dwie ojczyzny, tj. kraju, w którym się urodzili, oraz Francji, w której posiadli kulturę.

SOWIETY OBURZAJĄ SIĘ NA FRANCJĘ.

MOSKWA 16,3 (PAT) Rosyjska Ag. Telegraficzna donosi: Ratyfikacja przez izbę francuską t. z. „projektów besarabskich“ Rady ambasadorów wywarła w rządowych kołach rosyjskich ogólne oburzenie i uważana jest za manifestację obecnej większości parlamentu francuskiego przeciwko republikom sowieckim.

NOWY GABINET BELGIJSKI PRZY PRACY.

PARYŻ 16,3 (PAT) Brukselski korespondent „Petit Parisien“ donosi, że rada ministrów ustaliła tekst deklaracji rządowej.

Pod względem polityki, zagranicznej deklaracja utrzymana jest w tonie, nie odbiegającym od linii poprzedniego rządu.

Co do rokowań rzeczoznawców, to wyrażono nadzieję, że uregulowanie kwestii reparacji nastąpi w najbliższym czasie w duchu korzystnym dla Belgii.

Pod względem polityki wewnętrznej rząd starać się będzie wpłynąć na wyrównanie budżetu w drodze wydatnego stosowania systemu oszczędności. Wchodzi tu w rachubę obniżenie programu podatkowego.

Znów łakną krwi niewinnej.

Biskup katolicki Gruzji ofiarą czerwonego terronu

MOSKWA 16,3 (AW) Sad Rewolucyjny w Tyflisie rozpatrywał sprawę biskupa katolickiego Gruzji Ambrozjusza oskarżonego o zdradę stanu z powodu zwrócenia się z wezwaniem do mocarstw na konferencji genueńskiej o pomoc moralną i o przyspieszenie ewakuacji wojsk czerwonych z Gruzji.

W czasie rozpraw do sali sądowej zjawili się 10 rzekomych delegatów robotniczych z wyrażeniem oburzenia na oskarżonego i żądaniem surowego wymiaru kary. Przewodniczący sadu zmuszony był do wyjścia na balkon i wypowiedzenia mowy uspokajającej tłum przed gmachem sądu.

Zyd na żydzie jedzie i żydem pogania.

Nowy generalissimus armji czerwonej. Frunze następcą Lejby Trockiego.

MOSKWA 16,3 (AW) Następcą Trockiego został mianowany Frunze. Wystąpił on na ogólnorosyjskim zjeździe w sprawie organizacji wojsk terytorjalnych oświadczając że w Rosji panuje powszechne mniemanie że okres aktów dyplomatycznych uznających Rosję sowiecką powinien odwrócić uwagę od przy-

gotowań wojennych. Jestto mniemanie błędne: czasy prób i burz wojennych nie przemienely. Sztuka wojenna powinna być otaczana specjalną pieczą Rosji sowieckiej. Siła zbrojna jest najlepszą rekonią powodzenia czerwonej dyplomacji.

Chiny uznają Bolszewję.

MOSKWA 16,3 (PAT) Radio-stacja moskiewska, podając wiadomość z Pekinu o podpisaniu układu z delegacją chińską w sprawie uznania de jure republiki sowieckiej przez Chiny i wznowienia stosunków dyplomatycznych

między obu państwami, dodaje od siebie uwagę, jakoby podpisanie układu poprzedzała zaciekle kampanja przeciw układowi, prowadzona ze strony korpusu dyplomatycznego w Pekinie, szczególnie ze strony ambasady franc.

Trudne problemy kwestii językowych nie będą wchodziły do zamierzonych zadań obecnego gabinetu.

REKONSTRUKCJI GABINETU FRANC. NIE BĘDZIE.

PARYŻ 16,3 (PAT) W tutejszych kołach politycznych zaprzeczają pogłoskom o mającej niebawem nastąpić rekonstrukcji gabinetu.

KROKI RZĄDU JAPONSKIEGO W KIERUNKU ZLIKWIDOWANIA ZATARGU.

PARYŻ 16,3 (PAT) Jak donoszą z Tokio, rząd japoński polecił posłowi japońskiemu w Chinach, aby nalegał na przedstawiciela rządu sowieckiego w kierunku uregulowania incydentów władwoostockich i związanego z nimi zakazu puszczania kurjerów japońskich przez terytorjum Syberji oraz wydalenia z Moskwy korespond. dzienników japońskich.

Rząd japoński zdecydowany jest nie wszczynać rokowań z Rosją, dopóty, dopóki sprawy wymienione nie zostaną uregulowane.

NIEZADOWOLENIE NIEMCÓW

GDANSK 16,3 (AW) Gdańska prasa niemiecka omawiając znana uchwałę Ligi Narodów w sprawie Holmu i Westerplatu nie może powstrzymać się od niezadowolenia. Zarzuca ona Lidze Narodów momenty polityczne z pominięciem rzeczowych. W ten sposób dzienniki gdańskie zarzucają Lidze Narodów tę samą taktykę która od kilku lat stosują wobec Polski.

„Deutsche Allgemeine Zeitung“ pisze: decyzja Rady Ligi Narodów jest pogwałceniem

praw Gdańska i przypisuje ją Francji. „Danziger Zeitung“ pisze, iż Rada Ligi kierowała się sympatjami politycznymi idącymi daleko na korzyść Polski.

TEORJA A PRAKTYKA.

BERLIN 16,3 (PAT) „Berliner Tageblatt“ donosi z Moskwy: Rada komisarzy ludowych wydała rozporządzenie, rzucające jasne światło na klasowy charakter armji czerwonej i na zadania rewolucyjne tejże.

Mianowicie, pisze „Berl. Tag.“: zarządzone tworzenie dla armji czerwonej wojsk pomocniczych z pośród żywołów, pozbawionych prawa wyborczego, dalej z pośród tych sfer, których wrogi usposobienie w stosunku do rządu sowiektów wyklucza honor służenia armji czerwonej, wreszcie osób, których zesłanie w drodze administracyjnej jest pewne.

Osoby, które podlegają wcieleniu do służby pomocniczej kończy dziennik, muszą płacić specjalny podatek, w razie jeżeli nie zostaną do tej służby zaciągnięte.

DROŻYZNA ROŚNIE — ALE W GDANSKU.

GDANSK 16,3 (AW) Ostatnie dni w Gdańsku upłynęły pod znakiem ogromnego wzrostu drożyzny pomimo zaprowadzenia stałej waluty. W czasie jednego dnia masło zdrożało od 40 do 50 guldenów, mięso o 20 guldenów, buty o 5 guldenów, mydło 40 fen. Wywołuje to coraz większe oburzenie ludności gdańskiej która domaga się wszczęcia kroków zapobiegawczych.

ZIEMIA W DAŁSZYM CIAGU DRŻY.

NOWY JORK 16,3 (PAT) Donoszą z Waszyngtonu, że tamtejsze seismografy zanotowały słabe trzesienie ziemi w odległości 6,000 mil

Pożyczka włoska.

Dzięki poparciu sprawy przez życzliwe go Polsce, bohaterkiego Wodza Włoch odrodzonych — Mussolini'ego, rząd włoski zgodził się udzielić nam 400 milionów litów tytułem pożyczki, a Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej podpisał już odpowiednią umowę.

Ze względów zrozumiałych — bliższe szczegóły tej umowy trzymane są w tajemnicy. Jednak sam fakt pozostaje faktem i każe dobrze uprzytomnić sobie doniosłość pierwszej w Polsce pożyczki zagranicznej. Powolne wprowadzenie, lecz od pewnego czasu niezaprzeszczonę poprawianie się naszych stosunków zostało przyjęte przez zagranicę, jako początek oczyszczania grubo zabagnionej sytuacji.

Opinia zagranicy jest zawsze najczulsza na sytuację finansowo-gospodarczą nasich państw. Suma wysiłków rządu większości i rządu prem. Grabskiego, zmierzających przede wszystkim do uporządkowania skarbu i gospodarki krajowej — a zwłaszcza widoczne dodatnie tych wpływów następstwa, życzyli wiel usposobiły do nas opinie zagranicy.

Pierwszym, realnym dowodem wzrostu zaufania zagranicy do Polski jest pożyczka włoska, o którą rozpoczął starania jeszcze rząd większości, a której uzyskanie właśnie w okresie sanacji skarbu będzie dla Polski olbrzymią pomocą.

Jakież są zalety pożyczki włoskiej?

Przedewszystkiem zdobycie kredytu materialnego zagranicą jest równoznaczne z posiadaniem kredytu moralnego — zaufania do naszej zaradności i przedsiębiorczości gospodarczej, a to jest pierwszorzędną atut w stosunkach międzynarodowych, doskonale wpływający na ukształtowanie się tych stosunków.

Powtóre — pożyczka włoska oznacza siłę faktu bliższe nawiązanie stosunków gospodarczych pomiędzy Polską, a Włochami, będącymi dziś jednym z najwplywowszych państw w Europie — a to znowu oznacza rozszerzenie horyzontów życia i rozwoju gospodarczego Polski.

Uzyskanie pożyczki włoskiej będzie, żeby się tak wyrazić, „dobrym przykładem” dla innych państw, podnoszącym w ich oczach naszą wartość. Wreszcie pożyczka włoska będzie b. poważnym czynnikiem niezawodnej pomocy w ostatecznym uporządkowaniu naszych stosunków walutowych.

Krótko mówiąc: pożyczka włoska może być uważana za fakt historyczny w dziejach naszego odrodzenia finansowo-gospodarczego. Ale jak wszędzie, tak i tu należy przy-

Rezolucja Rady Ligi Narodów

w sprawie rokowań polsko-niemieckich

GENEWA 16,3 (PAT) Rada Ligi Narodów przyjęła następującą rezolucję lorda Parmoore:

Rada uprasza sprawozdawców obu zainteresowanych rządów, Polski i Niemiec, aby: traktatu o mniejszościach, jakoteż w sprawie domicyliu nieprzerwanego oraz podwójnego domicyliu, wynikających z art. 3 tego traktatu.

1) prowadzili w dalszym ciągu rokowania w sprawie interpretacji stosowania art. 4

2) aby włączono do programu rokowań inne sprawy, dotyczące interpretacji i stosowania art. 3 i 5 tegoż traktatu, podnoszone zarówno przez jedną, jak i drugą stronę,

3) aby zwrócić się do osoby trzeciej, która — o ile do dnia 1 kwietnia r.b. nie dojdzie do skutku odnośne porozumienie między obu stronami — upoważniona może być przez trybunał rozjemczy Górny Śląska, by

przyjąć zadanie przewodnictwa w tych rokowaniach w charakterze medjatora, przyczem rozumie się, że jeżeli rokowania nie doprowadzą do porozumienia pod postacią umowy podpisanej do dnia 1 czerwca r.b., osoba ta będzie miała prawo stanowienia o sprawach spornych w charakterze arbitra.

Dyrektor departamentu politycznego Koźmiński w imieniu Polski przychylił się do powyższej rezolucji, oświadczając, że nie wątpi, iż rząd przyjmie propozycje rokowań.

Przedstawiciel Polski dodał, że Polska uważać będzie za swój naturalny obowiązek nie stwarzać faktów dokonanych w stosunku do osoby, o której losie zdecyduje arbitraż.

Lord Parmoore wyraził swe uznanie za powyższego przychylnego stanowiska Polski, wyrażonego przez przewodniczącego jej delegacji.

Walka z anonimami w armii.

Plaga wszelkich instytucji publicznych jest obrzydliwa manja pisanie anonimowych doniesień, któremi różne indywidua załatwiają zazwyczaj swoje osobiste porachunki tem śmieiej i tem bezczelniej, że przecież anonimowy autor nie bierze żadnej odpowiedzialności za treść.

Jeśli gdzie anonimowy takie mogą wyrządzić poważną szkodę — to przede wszystkim w wojsku, gdzie sprawy personalne, najczęściej takimi doniesieniami poruszane, są materją bardzo delikatną i gdzie istnieją tajne karty kwalifikacyjne. Aby na tych kartach zaważyć — jest pobożnym życzeniem anonimisty, spotka się on jednak z czem innym.

Dowiadujemy się bowiem, że najwyższe władze wojskowe wydały energiczny rozkaz, aby śledzić i tęcić anonimowe doniesienia, a winnych góć się ich wykryje, pociągnąć do

pomnieć i podkreślić, że wspaniałe sukcesy polityki skarbowej rządu muszą być rozumnie i z zapalem potegowane przez społeczeństwo; znaczy to, że teraz bardziej może, niż kiedykolwiek, z wysiłkami rządu muszą zrosć się wysiłki całego społeczeństwa. A głównym dół obowiązkami, największym wysiłkiem społeczeństwa powinno się stać masowe subskrybowanie akcji Banku Polskiego. Jeśli rząd i

surowej odpowiedzialności. Organy wykonawcze mają w tym celu użyć wszelkich dostępnych środków, aby przeprowadzić planowane akcje w tym celu.

Ironika telegraficzna.

kt) W Kairze został otwarty pierwszy parlament egipski.

kt) Do Cannes przybył Venizelos.

kt) W Kijowie otwarte zostały drugie sowieckie jarmarki kijowskie.

(kt) Na podstawie paragrafu szóstego ustawy wyborczej prezydent Rzeszy, wyznaczył wybory do parlamentu na 4-go maja.

—:—

społeczeństwo spełnia w całości swe zadania chwili, to

1) przyszłość i potęgą naszą zyskają granitowe zreby, a

2) zagranica urosną kolosalnie poważną naszą i zaufanie do nas, co jest niezbędne do ugruntowania naszej potęgi międzynarodowej.

Kaleidoskop światowy.

Chiny tańczą — Niezwyczajny proces Przeciw zniesieniu haremów.

Korespondent holenderskiego dziennika „Nieuwa Rotterdamse Courant” opisując swój pobyt w Pekinie, stwierdza: że życie w stolicy Chin zmodernizowało się na modę europejską. W wielkich lokalach restauracyjnych — nawiasem mówiąc o doskonałej kuchni i wielce przystępnych cenach, przegrzewają orkiestry złożone przeważnie z Europejczyków i „jazbandy”. Publiczność jest międzynarodowa, a posiłkom w restauracjach towarzyszą „dancngi”. Młode Chiny — to znaczy młodzi Chinczyki ubrani po europejsku i młode Chinki w eleganckich toaletach tańczą „foxtrotta” i „shimmy”.

Młode Chiny przy modernizacji swego kraju przeskakują odrazu po kilkanaście stopni rozwoju i zaczynała od rzeczy najbardziej „modern”. Pośród kół studenckich znajdują podatny teren idee bolszewickie. W Chinach strajkują obecnie co jakiś czas robotnicy, to służba domowa, to kolejarze, a niedawno nawet policja w Pekinie.

Wielkie piękne ogrody pekińskie, niedostępne dawniej bezwzględnie dla Europejczyków, obecnie zostały otwarte dla zagranicznej publiczności za płatnym wstępem lub specjalnym pozwoleniem chińskiego departamentu dla spraw zagranicznych. Olbrzymi park położony w centrum miasta stał się obecnie miejscem rozrywki, co ukształt wie-

deńskiego Pratern. Tam złota młodzież Pekinu promenuje w cieniu starych drzew. Świeżo otwarte herbaciarnie cieszą się wielką frekwencją, przyczem mężczyźni z kobietami siedzą razem przy stole, flirtując i rozmawiając swobodnie.

W salach starego cesarskiego pałacu zainstalowano muzeum wspaniałych dzieł chińskiej sztuki: obrazy, porcelany, drzeworyty, kosztowne meble itp.

Modernizacja życia chińskiego kładzie również kres kaleczeniu nóg przez Chinki. Młode pokolenie niewiast chińskich, pozwała się swoim nóżkom rozwijać swobodnie i obuwia je w najmodniejsze lakierki, a złocone dachy starych pałaców spoglądają ze zdziwieniem na to nowe życie.

Osobliwa sprawa rozpatrywał tymi dniami sąd francuski w Albi. Oto proboszcz kościoła Notre Dame, Oun'guet, organista oraz kilka parafianek zeznali, że 56-letnia pan na Wirginia Combes, ma zwyczaj śpiewać w kościele w sposób tak nadzwyczajnie fałszywy, że wszystkich pobożnych doprowadza tem do rozpacz i zamaca spokój w czasie nabożeństw.

Zrywany ksiądz wypędził ją nawet pewnego razu z kościoła, ale p. Wirginia nie tylko nie poddała się tego wyrokowi ale — będąc kiedyś nauczycielką śpiewu — skomponowała piosenkę na nutę „Marsyljanki”, w której osinca śpiewaczki parafialne i ich szanownego pasterza.

W sadzie świadkowie jednogłośnie stwierdzili, że p. Wirginia Combes posiada zdrowe władze umysłowe, czego zresztą, zło-

żyła dowód i w czasie rozprawy sądowej bronić się w sposób rozumny i sprytny. Oskarżona przyznała się do zawartych w oskarżeniu faktów, ale zaznaczyła, że wbrew twierdzeniu świadków, nie ona śpiewa jak wrona, ale przeciwnie, oskarżające ją były uczennice i ksiądz śpiewają fałszywie, ona zaś ma głos czysty jak kryształ i jest tylko ofiarą zemsty.

Kiedy przewodniczący sądu zapytał ją, czy złoży przyrzeczenie, że nie będzie już śpiewać w kościele, p. Wirginia odrzekła, że nie może nic przyrzec. Wobec tego sąd skazał ją na 25 franków grzywny.

Obecny rząd turecki promujący znieszenie haremów w celach oszczędności, wprowadzenie kultury zachodniej, położenia tam handlowi kobietami i t.d. zdziwił już bardzo wiele na tem polu. Nawet w domach prowincjonalnych konserwatystów haremów zaczynała należeć do przetrzątek, młoda zaś inteligencja prawie powszechnie uprawia jednoliteństwo.

Na inowację jedynie chłopci tureccy wciąż jeszcze spoglądają z nienawiścią. Trzymają nawet nie bez pewnej racji, iż młoda nogamja skazałaby ich na niedzę, a drobne rolnictwo na upadek. — Chłop bowiem turecki w braku innej siły pociągowej do ciągnięcia wozu, pług lub brony używa żon wliczając do nich i siebie nie mniejszej jak czterech.

Rząd turecki dąży do zreorganizowania chłopskiego systemu uprawiania ziemi i obmyśla sposoby skasowania haremów, wsiach bez użycia dla ekonomii rolniczej.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Poniedziałek, dnia 17 marca Józefa z Aw.

— Widowiska.

Teatr Miejski (Cegielniana 65)

„Polowanie na mężczyznę”

Teatr Popularny (Ogrodowa 15)

Dziś „Ogniem i mieczem”

Filharmonja (Dzielna 20)

„Luna” (Przejazd 1)

„Tryumf Maharadzy”

„Casino” (Piołkowska 67)

„Dwa światy”

„Odeon” (Przejazd 2)

„Bogini dżungli” IV-a seria „Wściekłe lwy”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„O moja matko”

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych

„Ordynans”

Wiadomości bieżące

— Zbiorowy protest polskich instytucji społecznych.

Nasza tradycja katolicka i narodowa zgodnie z przykazaniami religijnymi narodu polskiego zawsze przestrzega, aby nie odbywały się w czasie Wielkiego Postu, publiczne zabawy taneczne.

Ponieważ w Łodzi zapowiada się bal maskowy w dniu 19 bm. przeto zważywszy, że za osłabieniem zwyczajów religijnych idzie osłabienie wiary św. i zasad moralnych w społeczeństwie, poczytujemy sobie za obowiązek obywatelski napiętnować zapowiadany bal, jako czyn godny tych, co chcą szerzyć deprawację w narodzie i ducha jego osłabić, a jednocześnie lekceważą sobie przekonania i zwyczaje ogółu.

Ufamy, że z naszym starostwem w powyższej sprawie solidaryzują się wszyscy polacy = katolicy.

Koło Matek Chrześcijańskich.

Koła Polek.

Narodowa Organizacja Polek.

Stowarzyszenie Rob. chrześcijańskich.

Towarzystwo „Rozwój”.

Sodalicja marjacka.

Związek Patronatu młodzieży Katol.

— Zniżka kosztów utrzymania.

W dniu dzisiejszym miejska komisja do badania zmian kosztów utrzymania wydała orzeczenie w sprawie zniżki kosztów utrzymania w pierwszej połowie marca.

Ponieważ niejednokrotnie ceny artykułów żywnościowych podnosiły się, a jedna z wydatnych pozycji, jak wpis szkolny pozostała nieporównanie wysoka, przewidywana zniżka kosztów utrzymania nie będzie duża.

— Gospodarka bez deficytu.

Na ostatnim posiedzeniu sejmiku łódzkiego przy odczytaniu sprawozdania z działalności wydziału powiatowego, stwierdzono iż działalność wydziału w dziedzinie finansowej, zmierzająca do nieuciekania się do dodatkowych budżetów, została całkowicie osiągnięta.

Aczkolwiek koszty wzrosły do końca roku ubiegłego 10 krotnie, to jednak wydział dokonał budowy szkoły w Czarnocinie, wybudował łaźnie w Konstancynie, a jednak po pokryciu wszystkich wydatków, zamknął rok budżetowy 1923 nadwyżką w wysokości 3 i pół miljarde mk. (bip)

— Podwyżka cen soli we frankach złotych.

Jak się dowiadujemy z Dep. Akcyz i Monopolów Państw. (Biuro Sprzedaży Soli) w najbliższych dniach cena soli w salinach zostanie podwyższona we frankach złotych.

Kurs franka ustalony został ten sam co dla wyrobów tytoniowych. (pap)

— Łódzki numer „Świata”.

W najbliższych tygodniach ukaże się numer „Świata” warszawskiego, poświęcony specjalnie sprawom Łodzi. Opracowaniem numeru zajmuje się red. Jan Wojtyński i p. St. Sapociński.

W dniu 15 b. m. o godz. 8 m. 40 w., opalrzona św. Sakramentami, przesiadła się do wieczności

ś. f. p.

Alfreda z Kasperowiczów Grajertowa

żona skarbnika Zarządu m. Łodzi.

Nabożeństwo żałobne za spokój duszy zmarłej odbędzie się we wtorek dnia 18 b. m. o godz. 10 rano w kościele św. Krzyża w Łodzi. Wyprowadzenie „drogich” nam zwłok nastąpi z domu żałoby przy ul. Nawrot 20 w tymże dniu o godz. 3 pp. na Stary cmentarz katolicki.

O smutnych łoci obrządkach zawiadamiają pogrzebeni w głębokiej żałobie

Maż i córka.

Kary za nieuczeszczanie do szkół.

Departament Szkolnictwa Zawodowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nadesłał do Magistratu m. Łodzi okólnik w sprawie kar nakładanych za nieuczeszczanie do szkół. W okólniku tym Ministerstwo zwraca uwagę na art. 2 punkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 r. (Dz. Ust. Rzeczp. Polsk. Nr. 9, poz. 89, r. 1924) o waloryzacji kar i grzywien. Ministerstwo przytem zaznacza, że na

mocy art. 114 i 119 ustawy przemysłowej rosyjskiej i uzupełniona do niej z dn. 15 listopada 1906 r. o odpoczynku w przemyśle i handlu oraz art. 365 kodeksu karnego, — kary na winnych nieuczeszczania do szkoły dokształcającej zawodowej wynoszą do 200 mkp., co po zwaloryzowaniu, na mocy wyżej podanego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia r.b., odpowiada 200 złp.

Strajk pracowników biurowych Wdzewskiej Manufaktury zlikwidowany.

W sobotę o godz. 10 rano nadeszła do Insp. Pracy odpowiedź pracowników biurowych „Wdzewskiej Manufaktury” za pośrednictwem Związku Zaw. Pracowników Biurowych i Handlowych. Współpracownicy

przystąpili w dniu dzisiejszym do pracy, zaś postulaty ich zostaną przez Zarząd Wdzewskiej manufaktury rozpatrzone na wspólnej konferencji stron zainteresowanych, która ma się odbyć w środę dnia 19 bm.

— Sprawa Rapalskiego i dr. Stanisławskiego.

Mająca się odbyć w piątek w Warszawie w Sądzie Apelacyjnym sprawa b. kierownika Insp. Sanit. obyczajowego dra Stanisławskiego została odroczone z powodu niestawiennictwa kilku świadków.

Jak wiadomo dr. Stanisławski skarżył do sądu radnego Rapalskiego o drukowanie w „Łódzianinie” artykułu pt. „w obronie upadłej kobiety” uwłaczającego honorowi dra Stanisławskiego. Radnego Rapalskiego broni mec. Kempner. (pap)

— Zebranie członków Stow. Drobnych Kupców i Przemysłowców Polskich.

W ubiegłym tygodniu bm. odbyło się Ogólne Roczne Zebranie członków Stowarzyszenia Drobnych Kupców i Przemysłowców Polskich w Łodzi w lokalu własnym przy ul. św. Andrzeja 34.

Zebranie zagał prezes p. M. Gliński. Na przewodniczącego poproszono posła K. Chądzyńskiego. Po odczytaniu protokołu z ostatniego Ogólnego Roczego Zebrania referował: z działalności Zarządu p. St. Pietrzak, sprawozdanie kasowe p. J. Lesiński, które po przeczytaniu sprawozdania Komisji Rewizyjnej przyjęto bez zastrzeżenia.

Większością głosów postanowiono podnieść składkę członkowską do 12 zł. rocznie.

Poseł R. Chądzyński w szerszym przemówieniu, wskazał na potrzebę większego zainteresowania się członków Stowarzyszenia sprawami ogólnymi, jak to: podatkiem majątkowym, apelując do nich by nie uchylali się od obowiązków płacenia tychże.

Na wniosek p. posła uchwalono nabyć dla Stowarzyszenia kilka akcji Banku Polskiego. Na wniosek p. L. Wolskiego uchwalono odkładać 20 proc. od składek członkowskich na budowę własnego domu.

Walne zgromadzenie postanowiło wysto-

sować odezwę do wszystkich drobnych kupców i przemysłowców, by jaknajrychlej łączyli się w stowarzyszenia zawodowe.

Zebrani wyrazili podziękowanie ustępującemu Zarządowi za owocną pracę, oraz p. posłowi Chądzyńskiemu za przewodnictwo i zaszczytowanie swoją obecnością Ogólnego Zebr.

Wypadki i kradzieże

— Z głodu.

Natalja Matjas bez stałego miejsca zamieszkania upadła na ulicy z głodu.

Karetka pogotowia odwiozła ją do zbioralni Miejskiej. (pap)

— Usiłowanie samobójstwa.

Helena Andres lat 18 zam. z mężem swym przy ul. Fabrycznej 24, w celu samobójczym napiła się w obecności męża swego sublimatu. Przyczyną usiłowanego samobójstwa jest stałe zdradzanie przez męża.

Po wypompowaniu żołądka, karetka pogotowia odwiozła nieszczęśliwą w stanie bezradnym do szpitala Poznańskich. (pap)

Z sądów.

— Uczciwa służąca.

Państwo Łapińscy zam. przy ul. Gdańskiej 87 przyjęli do siebie w charakterze służącej niejaką Anielę Stalikowską mającą lat 16. Jakież było ich zdziwienie, a następnie przerażenie, gdy Anielcia wyszła pewnego razu z domu i więcej nie wróciła, a wraz z nią ułożona została cała biżuterja, oszacowana na większą sumę. Łapiński udał się natychmiast do Komisariatu Policji, gdzie zgłosił o popełnionej u niego kradzieży. Policja już po

plywie kilku dni wpadła na ślad Stalikowskiej i zaareztowała ją u dozorczyńni domu przy ul. Wschodniej 34 gdzie się ukryła.

Na pierwszyaktowym śledztwie podała, iż nazywa się Sztajkowska, i nie wspólnego miała z popełnioną kradzieżą u Łapińskich, których nie zna. Wobec tego skonfrontowano ją z Łapińskimi, którzy poznali w niej swoją byłą służącą. Wszyscy świadkowie zeznali na niekorzyść oskarżonej, iż widzieli u niej pierścionek z brylantem, jak i kolczyki brylantowe.

Przedstawiciel Komisariatu Policji popierał oskarżenie, twierdząc, iż spotykał ją od dłuższego już czasu w podejranych lokalach w towarzystwie znanych mu złodziei. Po wysłuchaniu obrony oskarżonej uznał sędzia Chojna Aniele Stalikowską winną kradzieży, i wprowadzenia policji w błąd przez podanie fałszywego nazwiska i skazał ją na 3 miesiące więzienia. (pap)

Ze sportu.

E. T. S. G. SIŁA 2:2 (2:1).

Mecz powyższych drużyn nie należał do interesujących. W pierwszej połowie i przez 20 min. drugiej części przewagę miał E.T.S.G., nie umiał jednak odpowiednio wykorzystać. Przy końcu gry zaczyna atakować Siła, ale bezskutecznie, bo ustanowiony już w 48 min. wynik pozostał nierozstrzygnięty.

Sędziował p. Fiedler dość słabo.

Szturm — Hakoah 1:1

Samson — Spolem 2:1.

Mecz E.K.S. — Unione nie odbył się z powodu złego stanu boiska.

WALKI W CYRKU CINISELLI.

W 27 dniu turnieju walczyły pary: 1) Czarna Maski — Spiewaczek, 2) Hamela — Ujbo, 3) Michelson — Peterson.

Walka I pary, prowadzona z nieznaczną przewagą Czarnych Maski, nie dała rezultatu.

W spotkaniu II pary zwyciężył Hamela w przeciągu 15 min.

Walka III pary, dość ciekawa, została przerwana w 28 m. z powodu spóźnionej pary, wobec tego drugie spotkanie (40 min.) tej pary będzie powtórzone. Gog.

Posiadacze kwitów i tymczasowych zaświadczeń na II emisję akcji Domu Handlowego i Centrali Zleceń „Rozwój” proszeni są o złożenie tychże za pokwitowaniem w biurze Tawa „Rozwój” przy ul. Podleśnej 4.

Ze świata.

LOTNICTWO W FRANCJI.

§ Ogłoszono właśnie sprawozdanie z ruchu w porcie lotniczym, Bourget, pod Paryżem, w ciągu 1923 r.

W ciągu tego roku w Bourget wylądowało lub wyleciało z tego portu 3533 samoloty. Przewieziono 11605 podróży i 66732 kilogramów towarów, oraz 2,261 kilogramów korespondencji pocztowej.

DYMISJA ŻONY TROCKIEGO

§ Według wiadomości, otrzymywanych z Moskwy w Paryżu nielaska sówetów, na którą naraził się Trocki, proponując zgiądzenie obecnego, terrorystycznego kierunku rządów bolszewickich, dotknęła też jego żonę.

Żona Trockiego piastowała stanowisko dyrektorki muzeów moskiewskich. Obecnie władze sowieckie dały jej dymisję, pod pozorem, że żona głośniego komisarza wojny ubiera się w suknie, sprowadzane z Paryża i nosi cenne klejnoty, co nie licuje z prostotą życia komunistycznego!

Poprzednio władze sowieckie tego nie widziały, teraz jednak, gdy Trocki jest „niebлагонядельny”, klejnoty dyrektorki muzeów moskiewskich rażą oczy bolszewików, stojących u władzy.

W każdym razie, stanowiska bolszewickie muszą być bardzo korzystne, skoro dyrektorka muzeów sprowadza sobie suknie z Paryża.

ULGI DLA LOKATORÓW MAJĄCYCH DZIECI

§ W Bordeaux pewien filantrop piagnący po zostać bezimiennym, ofiarował miastu znaczną sumę na wybudowanie domu, w którym mają być mieszkania dla młodych małżeństw, wynajmowane na następujących warunkach:

Młodzi małżonkowie nie powinni być starsi nad 25 lat, nie posiadać majątku i zobowiązać się pod groźbą wymówienia mieszkania, że w ciągu trzech lat będą mieli jedno dziecko, w ciągu sześciu lat — dwoje, po dziewięciu latach troje, po dwunastu latach czworo.

Będą płacić tylko dwie trzecie komornego i za piata będzie zmniejszona o 10 procent po urodzeniu każdego dziecka, jednak nie będzie mogła być niższa od 10 fr. miesięcznie. Cena mieszkania będzie podwyższana o 10 procent, gdy dziecko skończy lat 18.

INWALIDA WOJENNY ODZYSKAŁ WZROK

§ Doktor Bonnefon z Bordeaux dokonał szczęśliwej operacji u inwalidy wojennego, który był uzna-

ny za nieuleczalnego.

Eliasz Carrier z Tulazy został ugodyzony odłaniem arafatu w głowę, co spowodowało zupełną ślepotę. W r. 1920 został zwolniony z wojska z powodu „ślepoty zupełnej i nieuleczalnej” z atrofią prawego oka.

Dr. Bonnefon zaczął obserwować od dłuższego czasu inwalidę i zauważył zmiany w tkankach. Wobec tego zrobił małą operację, której rezultatem było, że pacjent odzyskał wzrok w obu oczach.

Tak więc silna natura rozpoczęła dzieło uzdrowienia, którego dokończyła zręczność chirurga.

NIEMCY UCZĄ CHIŃCZYKÓW UŻYWAĆ GAZÓW TRUJĄCYCH

§ Angielska opinia publiczna jest mocno zaniepokojona tem, że oficerowie niemieccy uczą w Chinach Chińczyków używania gazów trujących i obstrugiwania karabinów maszynowych.

„Daily Telegraph” pisze, że zagrożą Gazy trujące w rękach Chińczyków... Jakichże dramatów strasznych wkrótce się doczekamy. A „Matia” narysował siebie dodaje: Jeżeli oficerowie, uczący Chińczyków używania tej barbarzyńskiej broni zostali wystąpieni przez Hugo Stinnessa, to ten „magnat stalowy” będzie zaiste skazany na banicję z „pośród ludzkości”.

PROWOKACJA UCZUĆ PATRIOTYCZNYCH

§ W tych dniach zagrala amatorska trupa w Ustrzykach Dolnych sztukę p. t. „Wiaara i miłosci”, napisaną przez jednego z miejscowych lekarzy, dr. H. Ludność polska, ubarzona na antypaństwowym charakterze tej sztuki, protestuje w słowny sposób przeciwko propaga die wrogiemu państwu i religii. W wspomnianej sztuce występuje mianowicie żołnierz polski, jako dowódca bandy pijaków i złodziei, który napada z bagnetem na zdrowszego karczmarsza. Idea sztuki jest tendencja zozydzenia religii i armii.

Napiętnować wreszcie trzeba fakt, że główne role grają nauczyciele z tamtejszej szkoły (!) Opinia żąda skroczenia władz w całą tę sprawę, domagając się również wycofania się z tej imprezy nauczycieli.

EGOIZM ZBIERACZA

§ W Londynie zmarł świeżo stary miłośnik książek, który, odcięty zupełnie od świata, żył tylko dla swej namiętności gromadzenia książek. Jego księgozbiór miał nadzwyczajną wartość a wśród innych osobliwości, zawierał pierwsze wydanie dzieł Szekspira.

Gdy człowiek ten smiertelnie zachorował, wydo był resztki sił, aby napisać testament, w którym znalazło się następujące postanowienie:

„Pragnę, ażeby biblioteka moja została spalona i żeby nikt po mnie nie cieszył się temi skarbnicami, które tak bardzo za życia kochałem”.

Dla zabezpieczenia tej swojej ostatniej woli, stary egoista polecił testament ten podpisać swemu członkowi swej służby domowej. Ale i to nie mogło. Spadkobiercy jego oparli się zarządzeniu testamentowemu, a sąd uznał testament za nieważny.

Szkoła tańca w. LIPINSKIEGO

rozpoczyna 19 b. m. nowe komplety. Zapisy: Ewangelicka 17, front, 3 piętro. 781

Kto by mógł udzielić jakichkolwiek wiadomości

o urzędniku b. ros. Banku Państwa, nazwiskiem **Georgij Nadieżdin**, który po wybuchu wojny przebywał w Berdiansku i Moskwie, przesłany jest o podanie swego adresu na Ewangelicką 17, m. 4 (front) 3 p. 797

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

A! A! K Kupuję meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia oraz samowary. Płacę najlepiej. Łańnik Bene dykta 28. 926-5

A! M eble różne sprzedaje Sienkiewicza 59, oficyjne drugie wejście, drugie piętro, mieszkania 26, Piechota. 1090-5

W iła i dom z ogrodem, oraz działki przy lesie Szajbłowski do sprzedania. Wiadomość: Kuluszki, Józef Szejn. 1080-2

Sprzedam warsztaty ręczne 14 i 4 z całkowitym przyrzędem Ul. Sierakowskiego Nr. 14 Zubardz J. Wisniewski. 1070-2

Różne:

A kuszerka Piłkowska przyjmuje A panie miejscowe i przyjeżdżające. Piotrkowska 132-14. 954-2

Wyklady przedmiotów handlowych, arytmetyki, pisma pięknego i stenografii. Piotrkowska 155, m. 2. 1077-2

Potrzebne zdolne pauny do pracowni sukien Pańska 13 m. 7. 1082-5

Rutynowany nauczyciel udziela lekcji w zakresie ośmiu klas. Przystępnie do egzaminów dla eksternów. 6-go Sierpnia 14, pralnia. 1051-2

Wykwalifikowane robotnice do szycia białej męskiej potrzebne. A. Blumenfeld Zawadzka 15. 1075-5

Dwie koszularki i uczenia potrzebna zaraz. Wiadomość Dzielna 24. 1086-2

Potrzebna służąca. Gdańska 5 pralnia. 1091-3

Potrzebna zdolna prasowaczka Nawrot 55. 1095-2

Zecer poszukuje kondycji. Oferty do administracji Rozwoju pod „Zecer”. 1061-2

Potrzebna hafeziarka, zgłaszać się Łódź, Gdańska Nr. 83 m. 2, I piętro między 5-6 po poł. 1062-5

Potrzebna pomywaczka do restauracji Dzielna 44. 1069-2

STUDENT udziela matematyki, łaciny, fizyki, języków. Kilińskiego 96-2 (druga brama), godzina 7. 1058-5

Zgubione dokumenty
Lessel Apolonja zgubiła wydział z ksiąg stałej ludności, wydany w m. Łodzi. 1064-2

Zgubione dokumenty

Zginęła nadkarta wydana z Wędzkiej Manufaktury dawniej Heintzel i Kuntzer w Wędzkiej na nazwisko Salomei Domańskiej. 1071-2

Milczarek Tomasz zgubił dowód osobisty wydany w gminie Bogumiłów. 1081-3

Sprzedam
lub zamienie dom drewniany z dużym placem składający się z 24 pokoi na domek murowany Wiad. Emili 10. 726

Samodzielną
sprzedawczyni z kapitałem 1000 marek potrzebna do sklepu tytoniowego Oferty do adm. Rozwoju pod „Samodzielną” 714-3

Rowery

Piotrkowska 178.
Krzemiński
Canv konkurencyjne. 694-5

Dr. F. Skusiewicz
ul. Andrzeja 11

Choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęć od 9-11 i od 5-7 i pół. Panie od 5-6. 6150

Dr. S. KANTOR
specjalista chorób wenerycznych, skórnych i włosów.

Gabinet Roentgena iświetlecz
Piotrkowska 144 róg Ewangelicka 2. Godz. przyjęć od 9-2 i 6-8. dla pań 5-6. 692

Dr. med. Z. GOLC
chor. skórne i wener. ul. Andrzeja № 3.

przyjm. od 11-1 i pół. od 5 i pół do 8. (2885)

Cena ogłoszeń: Przed tekstem i w tekście 180.000 mk., za tekstem 120.000 mk., zwyczajnie 80.000 mk. wśród drobnych 100.000 mk. nekrologi 120.000 mk. ogłoszeń poszukujących pracy 40.000 mk. najmniejsze ogłoszenie 500.000. Ogłoszenia zamieszczone przed tekstem i w tekście 30 gr. za mil. stronica 6 lam. zwyczajnie 15 gr. za wiersz milim. stronica 5 lamów. Tabela i fantazyjne ogłoszenia 30 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa relacja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 6-iej po 6-iej dollega się 50 proc. Za terminowe wysłanie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje od przedem przyjęte ogłoszenia bez przedniego zawiadomienia. Rozwój można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.